

Cornelius (Kees) Maas is geboren op 16 januari 1923 in Kortgene. Hij woonde sinds 1928 in Eindhoven, waar hij opgroeit in een gezin met 7 kinderen.

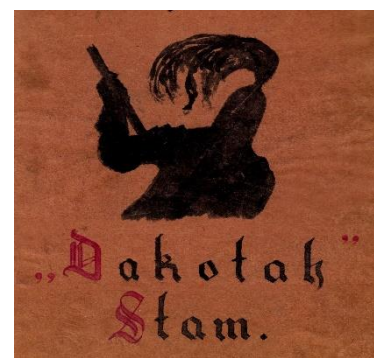
Kees is actief scout en houdt van het maken van fietstochten, kamperen, zwemmen en lezen. Hij was lid van groep 4, Prins Willem I groep in Eindhoven. Hij nam deel aan de Wereld Jamboree in 1937. School is niet zijn grootste hobby. In 1938 gaat hij werken als jongste bediende bij de Eindhovense Nutsspaarbank.

Vanaf begin 1942 wordt het normale leven steeds meer bemoeilijkt door de Duitse bezetters. Veel mensen uit Eindhoven gaan bij Philips werken om zo te voorkomen dat ze worden opgeroepen voor werk in Duitsland. Ook Kees gaat dit doen op advies van zijn vader. Maar na het bombardement op de Philipsfabrieken door de Geallieerden in december 1942, valt op dat veel werknemers niets te doen hebben. Steeds meer jonge mannen worden verplicht om in Duitsland te gaan werken. Alleen al van Philips zijn dit er uiteindelijk meer dan 3300.

Tijdens de oorlog werden ongeveer 600.000 merendeels jongemannen voor korte of langere tijd door de Duitsers tewerkgesteld. Op 4 maart 1943 vertrekt Kees met een groep Eindhovense jongemannen per trein naar Duitsland. Hij kwam onder andere terecht in Berlijn waar hij als Philips medewerker moet gaan werken bij Telefunken. Hier werkte ook Martha Kopka (3 februari 1918, Alt Hammer Duitsland). Kees hield in zijn zakagenda's een dagboekje bij. In zijn dagboekjes die hij bijhield gedurende de tijd dat hij als dwangarbeider in WO2 tewerkgesteld was in Berlijn, staat bij 2 april nadrukkelijk vermeld 'Padvinderij 1941 opgeheven'.

Tegen het eind van de oorlog vlucht Martha voor de Russen. Kees gaat in juni 1945 met de trein terug naar Nederland, maar hij springt uit de trein om zijn grote liefde te gaan zoeken. Een paar maand na de oorlog trouwt hij met haar in Duitsland. Na de oorlog kwam hij pas in oktober 1945 weer thuis. Hij is toen ook weer bij Scouting geweest tot hij in de zomer van 1946 terug naar Duitsland ging om in Engelse Dienst te gaan werken. Hij was toen voortrekker bij de Dakotah-stam van de Prins Willem I groep.

Kees is overleden op 21 december 2015.

Zijn zoon Ton publiceert in 2022 het boek 'Liefs uit Berlijn', het verhaal over mijn vader en moeder' met daarin de dagboeken die Kees bijhield.

De Prins Willem I groep is op 9 februari 1933 opgericht als groep 4. Deze groep was vanaf de oprichting aangesloten bij de landelijke CJMV-padvindersvereniging, die in 1935 verder ging als Nederlandsche Christelijke Vereeniging van Padvinders. Na de Tweede Wereldoorlog werd het een X-groep binnen de NPV. Deze groep is in 1982 opgegaan in Scoutinggroep de Wielewaal. Op Landgoed de Wielwaal start de bouw van hun blokhut in september 1949 en wordt op 8 juli 1950 geopend door Frits Philips

Meer informatie

[Kees Maas | Stichting 18 September](#)

[Sinterklaasbombardement in Eindhoven | IsGeschiedenis](#)

[Liefs uit Berlijn, Ton Maas | 9789462264403 | Boeken | bol.com](#)

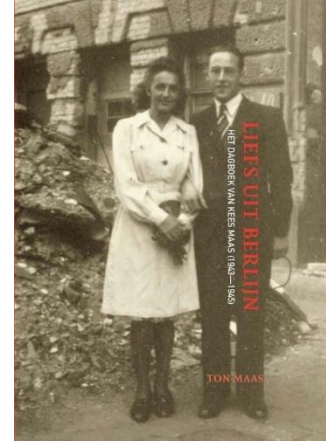
[Liefs uit Berlijn - Lecturis](#)

[Prins Willem I-groep \(Eindhoven\) - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](#)

[Scouting Eindhoven - Nieuwe blokhut groep 4 Prins Willem 1](#)

[Prins Willem I-groep \(Eindhoven\) - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](#)

[New Page 1 \(boemsjikkeboom.nl\)](#)

■ Zoon Ton Maas reconstrueert de liefde tussen zijn ouders in boek

Liefde als de bommen vallen

Terwijl het bommen regent op Berlijn, bloeit de liefde op tussen dwangarbeider Kees Maas uit Eindhoven en de Duitse Martha. Zoon Ton reconstrueert het in *Liefs uit Berlijn*.

Harry Weerts
Mierlo

Een sigarenkistje met oude dagboeken, brieven en foto's zet Ton Maas (66) thuis in Mierlo op tafel. Deze doos vol oorlogsherinneringen van zijn in 2015 gestorven vader trok de auteur over de streep om de belevenissen van zijn ouders in een boek te vereeuwigen.

„Het kistje fascineerde me altijd, hoewel ik schroomde. De nieuwsgierigheid won het van de aarzeling. Ik wil dit bijzondere verhaal delen.”

De geschiedschrijving begint op 4 maart 1943. De dan twintigjarige Kees Maas wacht op station Eindhoven net als tientallen jonge mannen op de trein. Ze werken bij Philips en moeten dwangarbeid verrichten in Duitsland. Maas wordt tewerkgesteld in Berlijn, bij Telefunken. Daar heeft hij het nog niet zo slecht. Hij krijgt een kantoorbaan, een loon en mag zelfs in zijn vrije tijd het werk kamp uit. Bovendien leert hij er de Duitse Martha Kopka kennen.

Verliefd op een Duitse

De jonge Nederlander wordt verliefd op haar. De gevoelens blijken wederzijds. Dat zet hem begin 1944 wel voor het blok, wanneer hij even terug in Nederland is. Hoe vertelt hij zijn ouders dat hij verliefd heeft met een Duits meisje? Reden te meer voor Ton Maas om ook uitgebreid stil te staan bij de gevoelens van zijn in 1995 over-

leden moeder. „Ook zij maakte de verschrikkelijkste dingen mee. Ze zat in een strafkamp omdat ze niet inging op de avances van een baas.”

Zowel Kees Maas als zijn geliefde overleefde de oorlog en de zware bombardementen op Berlijn. In de chaotische nasleep van de val van het Duitse Rijk raakt hij na een moeilijke zoektocht herenigd met zijn inmiddels verloofde. Op 8 september 1945 trouwen ze in Ichnstedt. Het echtpaar strijkt via Eindhoven en Helmond uiteindelijk neer in Mierlo.

Over de oorlogsjaren praat het stel nauwelijks. Als Duitse wor-

stelt de moeder van Ton Maas met schuldgevoelens. Ook vader doet er vaak het zwijgen toe. Hij wil de wonden in haar ziel niet openrijten. Bovendien stuiten de terugkerende dwangarbeiders vaak op onbegrip.

Eenmaal terug in Nederland hoeven ze niet op een warm onthaal te rekenen. Ook komen de lastige vragen. „Waarom werkte je voor de Duitsers? Kon je niet onderduiken? „Alsof dat laatste zo makkelijk was”, concludeert de auteur met de wetenschap van nu. Veel dwangarbeiders worden depressief, in zichzelf gekeerd. „Juist daarom moet dit verhaal verteld worden”, vindt Maas. „Het lot van dwangarbeiders is vaak onderbelicht.”

▲ Ton Maas heeft een boek geschreven over zijn ouders: *Liefs uit Berlijn*. FOTO: HET NIEUWE GORROECOMEDIA

“Ook moeder maakte echt vreselijke dingen mee”
— Ton Maas

Wrokig wordt de maatschappelijk betrokken Kees Maas nooit. Hij ontpopt zich als werknemer van de Helmondse firma's Hatema en Gamma Holding tot bevlogen strijder voor de belangen van werknemers. Ook staat hij aan de wieg van zwemvereniging Lutra. Ton Maas herinnert zijn vader als een van nature opgewekte man. Bijna 80 jaar later verwerkt Ton alles in een boek. „Het is een verhaal van twee gewone mensen die elkaar in een ongewone tijd leren kennen, op een ongewone plek.”

■ *Liefs uit Berlijn* ligt vanaf 21 november in de winkel en is nu al online te bestellen.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.